

Maarif vekâleti merkez teşkilât ve vazifeleri hakkında 1/611 numaralı kanun lâyihası ve Maarif ve Bütçe encümenleri mazbataları

T. C.
Başvekâlet
Muamelât Müdürlüğü
Sayı : 6/1035

16-IV-1933

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Maarif vekâleti merkez teşkilâtı ve vazifeleri hakkında Maarif vekilliğince hazırlanan ve İcra vekilleri Heyetinin 15-IV-1933 toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı muçibe ve kadro cetvelleriyle birlikte arzedilmiştir efendim.

Başvekil
İsmet

Bu kanunun teklifini icap ettiren sebepler

Cümhuriyet hükûmetinin maarif işlerine vermekte olduğu büyük ve yerinde ehemmiyet 1452 numaralı kanunun neşri zamanındaki maarif teşkilâtının bazı tadillere uğramasını istilzam etmiştir. Vekâletimizce bu maksadı temin üzere bir yeni ve asgari kadro ve teşkilât hazırlanmıştır. Bunda, 1452 numaralı kanuna merbut 2 numaralı cetvele nazaran görülecek farklar ve yeniliklerin sebep ve saikleri aşağıda arzedilmiştir:

Hususi kalem:

Bu dairenin muamelâtı genişlemiş olduğundan kadroya maaş itibarile birer derece daha yüksek bir şifre memuru ile evrak ve dosya memuru konulmasına zaruret hâsıl olmuştur.

Evrak dairesi:

Evrak müdürlüğü müstakil müdürlüklere müşabih ve vazifesi oldukça mühim olduğundan 40 liradan ibaret olan maaşı 45 liraya çıkarılmıştır.

Milli talim ve terbiye dairesi:

Maarif vekâletinin bir çok ehemmiyetli ilmi meseleleriyle meşgul olan Milli talim ve terbiye dairesinde bugün mevcut 5 aza ihtiyaca kifayet etmemektedir. Maarif işlerini yakından alâkadar eden her ihtisas işine bir mütihassis azanın getirilebilmesi ancak aza adedinin dokuza iblâğı ile mümkündür. Şu kadar ki bu azami kadro bütçedeki tahsisat nisbetinde tedricen tatbik edilecektir. Milli talim ve terbiye dairesinin esasen gayri kâfi olan büro teşkilâtı, bundan sonra daha fazla artacak işler karşısında büsbütün yetişemeyeceğinden, yeniden 55 lira maaşlı bir muamelât müdürü, 45 lira maaşlı bir birinci sınıf kısım âmiri, 17,5 lira maaşlı bir kâtip ilâvesine ihtiyaç görülmüş, buna mukabil evrak ve dosya memurunun maaşı 20 den 17,5 liraya indirilmiştir.

İstatistik muamelâtının tamamen ilmi ve vekâletin ihtiyaçlarına uygun bir şekilde tedvirini temin için evvelce müstakil müdürlük halinde olan bu daire Milli talim ve terbiye dairesine bağlanmıştır.

Teftiş Heyeti:

Maarif teşkilâtında Teftiş Heyeti Reisliğinin bulunmaması çok mühim bir noksandı. Memleketin umum terbiye, tedarik ve kültürü ile yakından ve müsmir şekilde alâkadar olabilmek için teftiş teşkilâtını tanzim ve takviye etmek zaruridir. Teftiş işlerini bugünkü müfettiş kadrosu ile idare kabil olamamaktadır.

Binaenaleyh 100 lira maaşlı bir reislik ihdas olunmuş ve ihtiyaca kâfi gelmeyen bugünkü mevcut müfettiş kadrosuna bir adet 90 liralık, iki adet 80 liralık, iki adet 70 liralık müfettişlik ilâve edilmiş, daire işlerinin ehemmiyetine ve çokluğuna binaen 35 liralık bir mümeyyizlik 40 liralık bir kısım âmirliğine ve 14 liralık bir kâtiplik 17,5 lira maaşlı bir kâtipliğe tebdil olunmuştur.

Yüksek ve Mesleki tedarik dairesi :

Bugün Yüksek Tedarik dairesi darülfünun ve yüksek mektepler muamelâtile Avrupada tahsilde bulunan talebe işlerini gördükten başka mesleki mektepler işleriyle de meşgul olmaktadır. Memleketimizde gittikçe ehemmiyeti artan mesleki mektepler işinin ayrı bir umumi müdürlük tarafından idaresi zaruret halini almış olduğundan Yüksek Tedarik Umum Müdürlüğünden başka Mesleki Tedarik Umum Müdürlüğü tesis edilmiştir.

Orta Tedarik dairesi:

Mevcudu mütemadiyen çoğalan liseler ve orta mekteplerin idaresi ve o derecedeki ecnebi ve ekalliyet mekteplerinin ve hususi mekteplerin yakından murakabeye tâbi tutulması şimdiki kadro ile mümkün olamamaktadır. Bunun için, eski kadroya 55 lira maaşlı bir şube müdürlüğü buna mukabil 35 liralık iki mümeyyizlik tasarruf edilmiştir. Keza 25 lira maaşlı iki tetkik memurluğu ilâve ve 17,5 liralık bir kâtiplik tasarruf edilmiştir.

İlk tedarik dairesi:

Halk terbiyesinin gittikçe artan ehemmiyetine binaen mevcut kadro ihtiyaca kifayet etmemektedir; bunun için 55 lira maaşlı bir şube müdürlüğü ilâve olunmuş ve 35 ve 30 liralık iki mümeyyizlik yerine 45 ve 40 liralık iki kısım âmirliği konmuştur.

Zat işleri dairesi:

Adetleri pek çoğalmış olan memur ve muallimlerin bütün tekaüt ve zati muamelât işlerini ve sicil muamelelerini tutmakla mükellef olan bu daire müdürlüğünün maaşı 55 liradan 70 liraya çıkarılmıştır. 35 lira maaşlı iki mümeyyizlik 45 ve 40 lira maaşlı kısım âmirliklerine tahvil edilmiştir. 20 lira maaşlı iki tetkik ve tahakkuk memuru üçe ve maaşları 25 liraya iblâğ edilmiştir.

Müzeler dairesi:

Yeni hafriyatın inkişafı, mevcutların ve onlara yeni ilâve edilen eski eserlerin ve müzelerin idaresi ve ecnebi memleketlerle muhabere mühim bir vazife teşkil etmekte olduğundan, müdürlük maaşı 55 ten 70 e çıkarılmıştır.

Maarif encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maarif encümeni

Karar No. 14

Esas No. 1/611

8 - V - 1933

Yüksek Reisliğe

Maarif vekâleti merkez teşkilâtına dair olup Başvekâletin 10 nisan 1933 tarih ve 6/1035 numaralı tezkeresiyle Büyük Meclise gönderilen ve encümenimize verilen kanun lâyihası Maarif vekili Beyin huzurunda okundu ve üzerinde konuşuldu.

Teşkilâta dahil makamları sayan birinci maddeye Maarif şûrası da ilâve edilmiş ve onu takip eden

maddeler de Maarif şûrasının kimlerden ne zaman ve ne şekilde toplanacağı ve ne gibi işler göreceği yazılmıştır. Encümeni bu ilâveye sevkeden sebep ve kanaat şudur: Cümhuriyet Hükûmetinin kuruluşundan sonra Maarif şûrası bu maddede gösterilen tarza yakın bir şekilde ve iki defa toplanmıştı ve toplanışlardan Maarifin terbiye ve talim işleri noktasından faydeli neticeler alınmıştı. 22 mart 1926 tarih ve 789 numaralı kanunla Milli talim ve terbiye heyetinin teşkili kabul edildikten sonra bu tecrübelerin verdiği neticeler üzerine Maarif şûrası diye bir teşekkül de düşünülmüş ve hatta bu hususta bir talimatname de vücade getirilmiştir. Maarif şûrası Türkiyenin her noktasına şamil terbiye esasları hakkındaki müşahede ve kanaatlerle muhtelif tahsil derecelerine ait ders programlarının değişmesine veya kuvvetlenmesine müessir olacak sebepleri müzakere ve tesbit edecektir. Maarif müesseselerinin muhtelif derecelerinden ve ayrı ayrı yerlerinden seçilmiş salâhiyetli Maarif müntesipleri tarafından hazırlanan esaslar elbette daha isabetli olmak ihtimalindedir. Teklif edilen 5 inci maddede programların en az üç sene için devam etmesi, zaruret olmadıkça daha evvel değiştirilmemesi ve tebdile lüzum görüldükçe sebeplerin ve yeni şekillerin etraflı tetkiklere istinat ettirilmesi hakkında kayıtlar konulmuştur. İlk ve orta mekteplerine ait kitapların da asgarî üç sene için hazırlanacağı hakkında Hükûmetçe Büyük Meclise sevkedilen kanun teklifine nazaran programlar hakkında teklif ettiğimiz bu müddet kitaplar için kabulü muvafık olan müddetle muvazi bulunmuş olacaktır. Maarif şûrası daha evvel içtimama zaruret hâsıl olmadıkça üç senede bir defa toplanacak olduğuna göre istilzam edeceği masraf itibarile dahi tereddüdü mücip olmayacaktır ve üç senede bir defa büyük bir kısmı zaten merkezde bulunan Şûra azasının diğer şehirlerden celbedilecek azası için verilmesi lâzım harcırah masrafı bu toplanışın bütün mektep programları ve terbiye usul ve meseleleri hakkında husule getireceği faydeler göz önünde tutulursa hiç te çok görülecek bir şey değildir.

Birinci maddede yazılı teşkilât arasında yeni meydana getirilecek meslekî ve teknik tedrisat umum müdürlüğü vardır ki bu müdüriyetin teşkilâtı ve vazifesi (14) üncü maddede sayılmıştır. Encümen bu umum müdürlüğün teşkili için ileri sürülen sebepler üzerinde de hayli durmuş ve bunları tetkik etmiştir. Meslekî ve teknik tedrisatın memleketimizde dahi lâyük olduğu ehemmiyetle inkişafı için dört beş sene evvel Maarifçe bir çok teşebbüslere girişilmişti. Mütéhassıslar celbedilmiş, meslekî ve teknik mektepler için gerek merkezde gerek vilâyetlerde yapılacak işler tesbit olunmuş fakat bütçe imkânsızlıklarından dolayı tehir edilmişti. Maarif vekâletinin bu günkü bütçesi o sahadaki bütün teşebbüsleri intaca kâfi değilse de bunlardan bir kısmının intacı bazısının da ihzarı kabildir ve zaten şimdiki halde meslekî ve teknik tedrisat işlerini dahi görmekte olan yüksek tedrisat müdüriyeti vekâletinin darülfünuna ve öteki yüksek mekteplere karşı olan vazifelerini tamamilen yapmasına müsait değildir. Şu halde hem yüksek tedrisatın vazifelerini hakkile görebilmesi hem de meslekî ve teknik tedrisatın zamanımızda malûm olan ehemmiyeti nisbetinde inkişafata başlanabilmesi için ayrıca bir umumî müdürlük ihdasında lüzum ve faide görülmüştür ve bu husustaki teklif encümenimizce kabul olunmuştur.

Talim ve terbiye dairesinin teşkilâtile vazifesini tesbit eden 9 uncu maddede aza miktarı 9 a çıkarılmaktadır. Esasen 22 mart 1926 tarihli ve 789 numaralı Maarif teşkilâtı kanununun 2 inci maddesi bu sayıda azayı kabul etmiş bulunmaktadır. Hakikatte de Maarif vekillîğinin uğraştığı türlü işler için mütéhassıs müşavirlere ihtiyacı vardır. İlk mektepler, orta mektepler, liseler, darülfünunlar ve alelûmum yüksek tahsil, güzel sanatlar ve şubeleri, halk terbiyesi, mesleklerin muhtaç oldukları terbiye ve tahsil müesseseleri bu işlerin muhtelif kollarında mütéhassıs ve daimî terakkileri takip eden müşavirlere ihtiyaç gösterir. Bu mütalea ile aza adedinin artmasını kabul eden encümenimiz Talim ve terbiye heyetinin belli başlı vazifelerini de kanuna koymağı faydeli bulmuş ve etraflı vazife ve çalışma hudut ve şeklinin bir nizamname ile tayin edilmesini münasip görmüştür.

Müfettişlere ait 10 uncu ve 26 ıncı maddelerde yapılmış olan değişiklikler bilhassa müfettişlerin mütéhassıs olmalarına taallük etmektedir. Müfettişler, verecekleri raporlarla muallimlerin mukadderatına müessir olacağı gibi Maarif manzumesinin istikametinin tayininde de tesir yaparlar. Kimyada mütéhassıs olmayan müfettişin bir lisenin kimya mualliminin ilmî ve tedrisî kıymet-

ti hakkında bir teftiş yaparak hüküm vermesi elbete caiz değildir. Bunun gibi hayatını bir dersin tedrisile geçirmiş ve fakat bir müesseseyi güzel idare etmekle kendini tanıtmamış bir müfettişin, bir müessesenin iyi veya kötü gidişinin sebeplerini ve âmillerini isabetle tayin etmesi güçtür.

Maarif umum müfettişleri ilk tahsili ve bu tahsilin tanzimi ile mükellef olanları da murakabe etmektedirler. İhtisasını ilk tahsile vermemiş olanların çocuk tahsil ve terbiyesi için salâhiyetle bir hüküm verebilmeleri zordur. Umumî bilgi belki umumî bir hüküm verdirebilir. Fakat iş Maarif teşkilâtının şu veya bu noktasına daha salâhiyetle girmegi ve o sıfatla bir hüküm verdirmegi istilzam ederse mutlaka ihtisasa doğru gitmeğe lüzum vardır. Bu mesele üzerinde uzun konuşan encümenimiz müfettişlerin mutlaka bir ilimde ve resim ve musiki gibi tedrisatı da takip edeceklerine göre bu sanatlerde ve tedrislerinde, idare, ilk tahsil gibi mümarese ve ihtisası icap eden kolların birinde mütehasıs telâkki edilmesi ve tayinlerinin bu ihtisas unvanları ile yapılmasında zaruret görülmüştür. Ancak bu ihtisaslar neler olabilir ve bu ihtisaslar nasıl taayyün eder. Bir ihtisas müfettişinin ihtisasına taallük eden raporile umumî görüşünü ifade eden raporunun tesirleri ne olur? Buna benzer cihetlerin tesbiti 28 inci madde ile bir nizamnamede izah ve tesbiti muvafık düşünülmüştür.

Diğer bazı değişiklikler ve ilâvelerle hazırlanmış olan kanun lâyihası Yüksek Meclisin tasvibi-ne sunulmuştur.

Maarif E. Reisi	M. M.	Kâtip	Aza	Aza	Aza
Erzurum	Sinop	Afyon	Afyon	İzmir	Konya
<i>Nafi Atuf</i>	<i>I. Alâettin</i>		<i>Haydar</i>	<i>Osmanzade Hamdi</i>	<i>Naim Hâzım</i>
Aza	Aza	Aza	Aza		
Muş	Ordu	Sivas	Urfa		
<i>K. O. Hakkı</i>	<i>Hamdi</i>	<i>Rahmi</i>	<i>Refet</i>		

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Karar No. 201

Esas No. 1/611

4 - VI - 1933

Yüksek Reislige

Maarif vekâleti merkez teşkilât ve vazifeleri hakkında olup Maarif encümeni tarafından da tetkik olunduktan sonra encümenimize tevdi edilen kanun lâyihası Maarif vekili beyin kuzuru ile encümenimizce de tetkik ve mütalea edildi.

Alınan izahat üzerine lâyihanın heyeti umumiyesi Maarif encümeninin tadilâtı dairesinde encümenimizce de kabul olunmuş ve bazı maddelerde Maarif vekili Beyin teklifi üzerine ufak tadiller yapılmıştır. Bu meyanda mektep müzesi müdürünün 55 lira olan maaşı 70 liraya çıkarılmıştır.

Umumî heyetin yüksek tasvibine arz olunur.

Reis					
Gümüşane	Çorum	Edirne	Elâziz	Erzurum	İstanbul
<i>H. Fehmi</i>	<i>Mustafa</i>	<i>Faik</i>	<i>H. Tahsin</i>	<i>Aziz</i>	<i>Sadettin</i>
Isparta	Kayseri	Kırklareli	Manisa		
<i>Mükerrrem</i>	<i>A. Hilmi</i>	<i>Şevket</i>	<i>M. Turgut</i>		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Maarif vekâleti merkez teşkilâtı ve vazifeleri hakkında kanun lâyihası

BİRİNCİ MADDE — Maarif vekâleti merkez teşkilâtı aşağıda yazılı makam ve dairelerden mürekkeptir:

- A) Müsteşarlık,
- B) Talim ve terbiye dairesi
- C) Teftiş dairesi
- D) Yüksek tedrisat umum müdürlüğü
- E) Orta tedrisat umum müdürlüğü
- F) İlk tedrisat umum müdürlüğü
- G) Meslekî ve teknik tedrisat umum müdürlüğü
- H) Zat işleri müdürlüğü
- İ) Müzeler müdürlüğü
- J) Kütüphaneler müdürlüğü
- K) Mektep müzesi müdürlüğü
- L) Hususî kalem müdürlüğü
- M) İnşaat müdürlüğü
- N) Levazım müdürlüğü
- O) Evrak müdürlüğü

İKİNCİ MADDE — Müsteşar, vekâlet işlerinin mesul âmir ve murakıbi olup bu işleri vekilden aldığı talimat dairesinde vekil namına yapar.

MAARİF ENCÜMENİNİN TADİLİ

Maarif vekâleti merkez teşkilâtı ve vazifeleri hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Maarif vekâleti merkez teşkilâtı aşağıda yazılı makam ve dairelerden mürekkeptir:

- a) Müsteşarlık,
- b) Maarif şûrası,
- c) Talim ve terbiye dairesi,
- ç) Teftiş heyeti,
- d) Yüksek tedrisat umum müdürlüğü,
- e) Orta tedrisat umum müdürlüğü,
- f) İlk tedrisat umum müdürlüğü,
- g) Meslekî ve teknik tedrisat umum müdürlüğü,
- h) Zat işleri müdürlüğü,
- İ) Müzeler müdürlüğü,
- j) Kütüphaneler müdürlüğü,
- k) Mektep müzesi müdürlüğü,
- l) Hususî kalem müdürlüğü
- m) İnşaat dairesi,
- n) Levazım müdürlüğü,
- o) Evrak müdürlüğü.

MADDE 2 — Hükûmetin ikinci maddesi olduğu gibi.

MADDE 3 — Maarif şûrası cümhuriyet maarifinin terbiye ve tedrisata taallük eden işlerinde talim ve terbiye dairesince hazırlanacak nizamname, talimatname, program ve esaslarla şûra azası tarafından bu mevzular etrafında yapılacak teklifleri tetkik ederek bir karara bağlar. Maarif Şûrasının kararları Maarif vekilinin tasdikile katileşir.

MADDE 4 — Maarif Şûrası şu zatlardan te-rekküp eder:

- 1) Maarif müsteşarı,
- 2) Talim ve terbiye dairesi reis ve azaları,
- 3) Darülfünun emini ve Darülfünunun her fakültesi ile Güzel sanatlar akademisinin her şubesinden ve Maarif vekâletine bağlı yüksek mekteplerin muallim meclislerince seçilecek birer müderris veya muallim,
- 4) Tedrisat umum müdürleri ve kütüphaneler, müzeler müdürleriyle mektep müzesi müdürü,

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

MADDE 1 — Maarif encümeninin tadili gibi kabul

MADDE 2 — Aynen kabul

MADDE 3 — Maarif encümeninin tadili gibi kabul

MADDE 4 — Maarif encümeninin tadili gibi kabul

5) Umum müfettişlerce kendi aralarından seçecekleri iki müfettiş,

6) Maarif müdürlerinden vekâletçe seçilecek iki zat,

7) Her lise ile muallim mekteplerinin muallim meclislerince gösterilecek birer namzetten vekâletçe seçilecek üçer zat,

8) Maarif müdürlerince gösterilecek birer namzet arasından vekâletçe seçilecek iki ilk tedrisat müfettiş ve üç ilk mektep muallimi,

9) İhtisaslardan istifade olunmak üzere vekâletçe davet olunacak 7 zat.

Şûraya seçki ile gelen zatlar her üç senede bir seçilirler. Şûranın reisi Maarif vekilidir.

MADDE 5 — Mekteplerin tedrisat programları en az üç sene için muteber olur. Maarif Şûrası da üç senede bir defa toplanır. Ancak lüzumu halinde Maarif vekili şûrayı fevkalâde toplantıya da davet edebilir.

MADDE 6 — Maarif Şûrasının ruznamesi vekâletçe hazırlanarak toplantıdan en az bir ay evvel azaya bildirilir.

MADDE 7 — Hükûmetin üçüncü maddesi olduğu gibi.

MADDE 8 — Umum müdürler ve müstakil müdürler, başlarında buldukları dairelerinin bütün işlerini idare, murakabe, tanzim ve ıslah vazifesile mükellef olup bu vazifelerinden dolayı mesuldürler.

Dairelerini alâkadar eden kanun teklif ve tefsirlerini ihzar ederler.

MADDE 9 — Millî talim ve terbiye heyeti bir reis ve dokuz azadan müteşekkildir. Heyet vekâletin ilmî müşavere heyeti sıfatını haiz olup vazifesi şunlardır:

a) Vekâletin alâkadar dairelerince hazırlanacak kanun lâyhaharile nizamname ve talimatnameleri tetkik etmek ve icap edenlerini bizzat hazırlamak ve bunlardan tedris ve terbiyeye taallûk edip vekâletçe lüzum görülenlerini Maarif şûrasına vermek,

b) Her derecede umumî ve meslekî mekteple-

ÜÇÜNCÜ MADDE — Talim ve terbiye dairesi ile vekâlet umum müdürlükleri şube müdürlüklerine ayrılırlar. Şube müdürlerinin emirleri altında yazı, hesap ve dosya işleriyle meşgul olan kalemler bulunur.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Umum müdürler ve müstakil müdürler, başlarında buldukları dairelerin bütün muamelelerini idare, murakabe, tanzim, ve ıslah vazifesile mükellef olup bu vazifelerden dolayı vekâlet makamına karşı mesuldürler. Büyük Millet Meclisile encümenlerinde müzakere edilecek olan ve dairelerini alâkadar eden kanun teklif ve tefsirlerini ihzar ve bunlara müteallik muameleleri takip ederler.

BEŞİNCİ MADDE — Millî talim ve terbiye heyeti bir reis ve 9 azadan müteşekkildir. Heyet vekâletin ilmî müşavere heyeti sıfatını haiz olup talimatnamesinde yazılı vazifeleri yapar.

Heyet reisinin vazifesi heyetin içtimalarına riyaset etmek, tetkika muhtaç meseleleri azaya ve diğer münasip görülecek zatlara tevzi etmek, telif, tercüme, neşriyat, istatistik ve muamelâta ait işleri tanzim ve murakabe eylemektir. Heyete neşriyat, istatistik işleri ve daire muameleleriyle meşgul birer şube, lüzumu kadar mütercim ve

MADDE 5 — Maarif şûrası üç senede bir defa toplanır. Ancak lüzumu halinde Maarif vekili şûrayı fevkalâde toplantıya da davet edebilir.

MADDE 6 — Maarif encümeninin tadili gibi kabul

MADDE 7 — Maarif encümeninin tadili gibi kabul

MADDE 8 — Umum müdürler ve müdürler başlarında buldukları dairelerin bütün işlerini idare, murakabe, tanzim ve ıslah vazifesile mükellef olup bu vazifelerinden dolayı mesuldürler.

Dairelerini alâkadar eden kanun teklif ve tefsirlerini ihzar ederler.

MADDE 9 — Maarif encümeninin tadili gibi kabul

bir kütüphane merbuttur.

ALTINCI MADDE — Teftiş heyeti, müfettiş sıfat ve salâhiyetini haiz bir reis ve lüzumu kadar müfettişten teşekkül eder. Reisin vazifesi teftiş ve tahkik işlerine ait talimat ve emirleri ihzar, müfettişlerin mesai tarzlarını tayin, teftiş faaliyetlerini takip, teftiş raporlarını tetkik ve tahlil ve bunlar üzerinde dairelerle temas ve neticeleri müfettişlere tebliğ ve heyetin muhtelif meseleler hakkındaki mütalealarını icmal eden senelik raporu tanzimdir.

Müfettişlerin vazifeleri talimatnamesinde yazılıdır.

YEDİNCİ MADDE — Yüksek tedrisat umum müdürlüğü, Darülfünuna, vekâlete merbut yüksek ilim müesseselerine, ecnebi memleketlerde tahsilde bulunan Türk talebesine müteallik işlerle meşgul olup iki şubeye ayrılır.

SEKİZİNCİ MADDE — Orta tedrisat umum müdürlüğü, resmî ve hususî liseler, orta mekteplerle muallim mekteplerinin idare işlerini, tedrisi ve terbiyevi faaliyetlerini idare, tanzim ve islah vazifesile mükellef olup üç şubeye ayrılmıştır.

DOKUZUNCU MADDE — İlk tedrisat umum müdürlüğü, resmî ve hususî ilk mektepler ve yatırı mektepleri, ilk derecede hususî dershaneler, millet mektepleri, muallimlerin ve talebenin tedavi edildikleri vekâlete merbut sıhhi müesseseler işlerini ve halk terbiyesi etrafındaki mesaiyi idare ile mükellef olup üç şubeden mürekkeptir.

rin tedrisat programlarını hazırlayarak Maarif şûrasının tetkikine vermek,

c) Mekteplerde okutulmak üzere yazılan kitapları tetkik ederek kabul dilip edilmemesi hakkında reyini söylemek,

ç) Halkı Cümhuriyet esaslarına göre hazırlayacak ve bütün maarif müesseselerinde millî terbiyeyi kuvvetlendirecek tedbirleri düşünmek ve vekâlet makamına tekliflerde bulunmaktır. Heyet reisinin vazifesi heyetin içtimalarına ri-yaset etmek, tetkika muhtaç meseleleri azaya ve diğer münasip görülecek zatlara tevzi etmek, telif, tercüme, neşriyat, istatistik ve muamelâta ait işleri tanzim ve murakabe eylemektir. Heyete neşriyat, istatistik işleri ve idare muameleleriyle meşgul birer şube, lüzumu kadar mütercim ve bir kütüphane merbuttur.

MADDE 10 — Teftiş heyeti, müfettiş sıfat ve salâhiyetini haiz bir reis ve lüzumu kadar ihtisas müfettişinden teşekkül eder. Reisin vazifesi teftiş ve tahkik işlerine ait talimat ve emirleri ihzar, müfettişlerin çalışma tarzlarını tayin, teftiş faaliyetlerini takip, teftiş raporlarını tetkik ve tahlil ve neticelerini vekâlet makamına bildirmektir.

MADDE 11 — Hükûmetin 7 inci maddesi olduğu gibi.

MADDE 12 — Hükûmetin 8 inci maddesi olduğu gibi.

MADDE 13 — Hükûmetin 9 uncu maddesi olduğu gibi.

MADDE 10 — Maarif encümeninin tadili gibi kabul

MADDE 11 — Maarif encümeninin tadili gibi kabul

MADDE 12 — Maarif encümeninin tadili gibi kabul

MADDE 13 — Maarif encümeninin tadili gibi kabul

ONUNCU MADDE — Meslekî tedrisat umum müdürlüğü, vekâlete merbut meslekî ve teknik tahsil müesseselerine ait muamelâtı yapar. Umum müdürün bu işlerde kendisine yardım edecek bir muavini vardır.

ON BİRİNCİ MADDE — Zat işleri müdürlüğü, vekâletin memur ve muallimlerine ait bütün zati işleri görür.

ON İKİNCİ MADDE — Müzeler müdürlüğü, tarihi ve bediî kıymeti haiz eserlere mahsus müzelerin idare, tesis ve idameleri, tarihi âbidelerin muhafaza ve tamiri işleriyle iştiغال, arkeolojik hafriyat için vaki müracaatları tetkik ve hafriyata nezaret eder.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Kütüphaneler müdürlüğü, memlekette mevcut bütün kütüphanelerin intizam dairesinde işlemeleri, bunlardaki kitapların muhafazası ve halka müfit olmaları esbabını temin, bu müesseselerin zenginleşmesi ve ilerlemesi hususunda icap eden tedbirleri ittihaz eder.

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Mektep müzesi müdürlüğü, ders vasıtaları âlemindeki yenilikleri takip ve bunlardan yapılması mümkün olanlarının yapılmasını temin ve mekteplere tamim, mubayaa olunan ders vasıtalarını mekteplere sevkeder ve bunların kayıtlarını tutar ve talimatnamede yazılı diğer vazifelerini yapar .

ON BEŞİNCİ MADDE — Hususî kalem müdürlüğü, doğrudan doğruya vekâlet makamını alâkadar eden muhabere ve muameleleri idare ile mükelleftir. Bu işler için emri altında bir kalem teşkilâtı vardır.

ON ALTINCI MADDE — İnşaat müdürlüğü, vekâletin inşa, tevsi, tadil veya tamirine lüzum göstereceği mektep ve sair binaların ve tesisatının plân ve keşiflerini tanzim, onların ihale, kontrol ve tesellüm ve sair muamelelerini takip ve intaç eder.

ON YEDİNCİ MADDE — Levazım müdürlüğü, vekâlet merkez dairelerine ait masraf hesaplarını tutar, dairelerin ihtiyaçlarını temin, müstahdemlerin intizam ve inzibat dairesinde çalışmalarına nezaret, vekâlet binasının temizlik ve tertip hususlarına dikkat, demirbaş eşyanın muhafazası için muktazi tedbir-

MADDE 14 — Hükûmetin 10 uncu maddesi olduğu gibi.

MADDE 15 — Hükûmetin 11 inci maddesi olduğu gibi.

MADDE 16 — Hükûmetin 12 inci maddesi olduğu gibi.

MADDE 17 — Hükûmetin 13 üncü maddesi olduğu gibi.

MADDE 18 — Mektep müzesi müdürlüğü ders vasıtaları âlemindeki yenilikleri takip ve bunlardan yapılması mümkün olanlarının yapılmasını temin ve mekteplere tamim eder ve satın alınan ders vasıtalarını mekteplere gönderir.

MADDE 19 — Hükûmetin 15 inci maddesi olduğu gibi.

MADDE 20 — Hükûmetin 16 ncı maddesi olduğu gibi.

MADDE 21 — Hükûmetin 17 inci maddesi olduğu gibi.

MADDE 14 — Maarif encümeninin tadili gibi kabul

MADDE 15 — Maarif encümeninin tadili gibi kabul

MADDE 16 — Maarif encümeninin tadili gibi kabul

MADDE 17 — Maarif encümeninin tadili gibi kabul

MADDE 18 — Maarif encümeninin tadili gibi kabul

MADDE 19 — Maarif encümeninin tadili gibi kabul

MADDE 20 — Maarif encümeninin tadili gibi kabul

MADDE 21 — Maarif encümeninin tadili gibi kabul

leri ittihaz ve vekâlet makamından alacağı emir dairesinde levazıma müteallik işleri idare eder.

ON SEKİZİNCİ MADDE — Evrak müdür-lüğü, vekâletin mahrem ve zata mahsus işare-tini taşıyanlar müstesna, gelen ve giden evra-kın, istidaların kayıt ve havalelerini icra, dai-relere havale edilen veya doğrudan doğruya ge-len evrakın muamelelerini takip eder. Müracaat sahiplerine işlerinin neticeleri hakkında malû-mat verir.

ON DOKUZUNCU MADDE — Devlet me-murları maaşatının tevhit ve teadülüne dair 1452 numaralı kanuna merbut 2 numaralı cetve-lin Maarif vekâleti merkez memurlarına ait bu-lunan kısmı yerine bu kanuna merbut A işaretli teşkilât kadrosu konulmuştur.

İntihap ve tayin usulleri

YIRMİNCİ MADDE — Müsteşar, talim ve terbiye heyeti reisi, teftiş heyeti reisi, 1452 nu-maralı kanundaki A serisine dahil maarif me-murları arasından vekâletin inhası üzerine müş-terek kararname ve Reiscümhurun tasdikile tayin olunurlar.

YIRMİ BİRİNCİ MADDE — Talim ve terbi-ye azaları ve umum müdürler 1452 numaralı ka-nunun 6 ncı ve daha yüksek derecedeki Maarif memurları arasından vekâletin inhası üzerine müşterek kararname ve Reiscümhurun tasdi-kile tayin olunurlar.

YIRMİ İKİNCİ MADDE — Müfettişlerin ta-yininde aranacak evsaf şunlardır :

- 1) Yaşı otuzdan aşağı olmamak,
- 2) Darülfünun şubelerinden birinden veya yüksek bir mektepten mezun bulunmak,
- 3) En az beş sene liselerde, muallim mek-teplerinde, veya yüksek mekteplerde muallimlik etmiş bulunmak,

Müfettişler vekâletin inhası üzerine Reiscüm-hurun tasdikile tayin edilirler.

YIRMİ ÜÇÜNCÜ MADDE — Müstakil mü-dürler ve şube müdürleri en az üç sene müddetle ilk tedrisat müfettişliği, maarif müdürlüğü ve orta derecedeki bir mektebin muallimliğini yap-

MADDE 22 — Hükûmetin 18 inci maddesi olduğu gibi.

MADDE 23 — Hükûmetin 19 uncu maddesi olduğu gibi.

İntihap ve tayin usulleri

MADDE 24 — Hükûmetin 20 inci maddesi olduğu gibi.

MADDE 25 — Hükûmetin 21 inci maddesi olduğu gibi.

MADDE 26 — Müfettişlerin tayiniinde arana-cak vasıflar şunlardır :

- 1 - Yaşı otuzdan aşağı olmamak,
- 2 - Darülfünun şubelerinden birinden veya yüksek bir mektepten mezun bulunmak,
- 3 - En az 5 sene liselerde muallim mekteple-rinde veya yüksek mekteplerde muallimlik etmiş bulunmak,
- 4 - İlmî veya maarif işlerinin bir kolunda mütehassıs olmak,
- 5 - Müfettişler ihtisas unvanlarile vekâletin inhası üzerine Reiscümhurun tasdikile tayin edilirler.

MADDE 27 — Hükûmetin 23 üncü maddesi olduğu gibi.

MADDE 22 — Maarif encümeninin tadili gibi kabul

MADDE 23 — Maarif encümeninin tadili gibi kabul

MADDE 24 — Maarif encümeninin tadili gibi kabul

MADDE 25 — Maarif encümeninin tadili gibi kabul

MADDE 26 — Müfettişlerin tayininde aranacak vasıflar şunlardır:

- 1 - Yaşı otuzdan aşağı olmamak,
- 2 - Darülfünun şubelerinden birinden veya yüksek bir mektepten mezun bulunmak,
- 3 - 1452 numaralı kanunun terfi hakkındaki hükümleri mahfuz kalmak şartile en az beş sene liselerde, muallim mekteplerinde veya yüksek mekteplerde muallimlik etmiş bulunmak,
- 4 - İlim veya maarif işlerinin bir kolunda mütehassıs olmak,

Müfettişler vekâletin inhası üzerine Reiscümhurun tasdikile tayin edilirler.

MADDE 27 — Müdürler ve şube müdürleri en az üç sene müddetle ilk tedarisat müfettişliği, maarif müdürlüğü ve orta derecedeki bir mektebin muallimliğini yapmış olmak şartile onun-

miş olmak şartile 10 uncu ve daha yukarıdaki derecelerde bulunan maarif memurlarından seçilirler.

YIRMİ DÖRDÜNCÜ MADDE — Vekâlette müsteşarın reisliği altında teftiş heyeti reisi, umum müdürler ve zat işleri müdüründen mürekkep bir müdürler encümeni vardır. Bu encümen vekâlet makamından havale edilen idarî meseleleri tetkik eder ve kararlara bağlar, yüksek, orta, meslekî ve teknik tedrisat dairelerine merbut, müdür, muallim ve memurların tayin muameleleriyle meşgul olur.

YIRMİ BEŞİNCİ MADDE — Bu kanunun hükmü 1 haziran 1933 tarihinden başlar.

YIRMİ ALTINCI MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

15 - IV - 1933

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.
<i>İsmet</i>	<i>Yusuf Kemal</i>	<i>Zekâî</i>	<i>Ş. Kaya</i>
Ha. V.	Mal. V.	Mf. V.	
<i>Dr. T. Rüşü</i>	<i>M. Abdülhalik</i>	<i>Dr. Reşit Galip</i>	
Na. V.	İk. V.	S. I. M. V.	
<i>Hilmi</i>	<i>M. Celâl</i>		
G. I. V.	Zr. V.		
<i>Ali Rana</i>			

MADDE 28 — Maarif şûrasının ve talim ve terbiye heyetile teftiş heyetinin vazifeleri ve çalışma tarzları bir nizamname ile tayin olunur.

MADDE 29 — Hükûmetin 24 üncü maddesi olduğu gibi.

MADDE 30 — Maarif teşkilâtına dair 22 mart 1926 tarihli ve 789 numaralı kanun ile diğer kanunların bu kanuna uymayan hükümleri kaldırılmıştır.

MADDE 31 — Hükûmetin 25 inci maddesi olduğu gibi.

MADDE 32 — Hükûmetin 26 ncı maddesi olduğu gibi.

cu ve daha yukarıdaki derecelerde bulunan Maarif memurlarından seçilirler.

MADDE 28 — Maarif encümeninin tadili gibi kabul

MADDE 29 — Maarif encümeninin tadili gibi kabul

MADDE 30 — Maarif encümeninin tadili gibi kabul

MADDE 31 — Maarif encümeninin tadili gibi kabul

MADDE 32 — Maarif encümeninin tadili gibi kabul

A - CETVELİ

[Hükûmetin teklifine bağlı cetvel]

Derece	Memuriyetin nevi	Adet	Maaş
2	Müsteşar	1	125
<i>Hususi kalem</i>			
7	Müdür	1	55
10	Şifre memuru	1	35
11	Evrak ve dosya memuru	1	30
15	Kâtip	1	17,5
<i>Evrak dairesi</i>			
9	Müdür	1	40
14	Evrak mahzeni memuru	1	20
14	Muamelât ve takip memuru	1	20
15	Kayıt memuru	1	17,5
<i>Millî talim ve terbiye dairesi</i>			
2	Reis	1	125
4	Aza	9	90
7	Neşriyat müdürü	1	55
7	Muamelât müdürü	1	55
7	İstatistik müdürü	1	55
8	Şube müdür muavini	1	45
10	Birinci sınıf mümeyyiz	1	35
11	İkinci » »	1	30
11	Kütüphane memuru	1	30
14	Tetkik memuru	1	20
14	Evrak ve dosya memuru	1	20
14	Harita ve grafik memuru	1	20
15	Evrak ve dosya memuru	1	17,5
15	Kâtip	3	17,5
17	Kâtip	2	14
<i>Teftiş heyeti</i>			
3	Reis	1	100
4	Baş müfettiş	7	90
5	Birinci sınıf müfettiş	4	80
6	ikinci » »	8	70

[1] Bunlardan ikisi ecnebi memleketlerde taiebe müfettişidir.

Derece	Memuriyetin nevi	Adet	Maaşı
7	Üçüncü » »	7	55
8	Şube müdür muavini	1	45
14	Evrak ve dosya memuru	1	20
15	Kâtip	2	17,5
<i>Yüksek tedrisat dairesi</i>			
4	Umum müdür	1	90
7	Şube müdürü	2	55
9	Şube müdür muavini	1	40
10	Birinci sınıf mümeyyiz	1	35
<i>Kütüphaneler dairesi</i>			
6	Müdür	1	70
11	Nümeyyiz	1	30
15	Kâtip	1	17,5
<i>İnşaat dairesi</i>			
14	Muamelât memuru	1	20
17	Kâtip	1	14
<i>Mektep müzesi dairesi</i>			
7	Müdür	1	55
14	Tasnif memuru	2	20
<i>Daire ve levazım müdürlüğü [1]</i>			
7	Müdür	1	55
12	Mubayaa ve takip memuru	1	25
12	Hesap memuru ve mutemet	1	25
15	Kâtip	1	17,5
17	Evrak mahzeni memuru	1	14
<i>Maarif daireleri</i>			
11	İkinci sınıf mümeyyiz	2	30
12	Başkâtip	15	25
14	Kâtip	28	20
17	Kâtip	19	14
12	Debboy memuru	1	25
14	Levazım memuru	1	20

[1] Ayniyat muhasipliği vazifesini de görecektir.

Derece	Memuriyetin nevi	Adet	Maaşı
17	Sevk memuru	1	14
19	Levazım kâtibi	1	10
14	Evrak ve dosya memuru	1	20
15	Kâtip	2	17,5
<i>Orta tedarikat dairesi</i>			
4	Umum müdür	1	90
7	Şube müdürü	3	55
8	» » muavini	1	45
9	» » »	2	40
10	Birinci sınıf mümeyyiz	1	35
11	İkinci » »	2	30
12	Tetkik memuru	2	25
14	Evrak ve dosya memuru	2	20
15	Kâtip	3	17,5
17	Kâtip	2	14
<i>İlk tedarikat dairesi</i>			
4	Umum müdür	1	90
7	Şube müdürü	3	55
8	Şube müdür muavini	1	45
9	» » »	1	40
10	Birinci sınıf mümeyyiz	1	35
11	İkinci » »	1	30
12	Tetkik memuru	1	25
14	» »	3	20
14	Evrak dosya memuru	2	20
15	Kâtip	4	17,5
<i>Meslekî ve teknik tedarikat dairesi</i>			
4	Umum müdür	1	90
7	Müdür muavini	1	55
10	Birinci sınıf mümeyyiz	1	35
15	Kâtip	1	17,5
14	Evrak ve dosya memuru	1	20
<i>Zat işleri dairesi</i>			
6	Müdür	1	70
8	Şube müdür muavini	1	45
9	» » »	1	40

Derece	Muhassasatın nevi	Adet	Maas
10	Birinci sınıf mümeyyiz	1	35
11	İkinci » »	1	30
12	Tetkik memuru	3	25
14	Evrak ve dosya memuru	2	20
15	Kâtip	3	17,5
17	»	3	14
11	Komisyon kâtibi	1	30

Müzeler dairesi

6	Müdür	1	70
8	Arkeoloğ	1	45
11	İkinci sınıf mümeyyiz	1	30
14	Evrak ve dosya memuru	1	20
15	Kâtip	2	17,5

Bütçe encümeninin [A] cetvelinde yapılan tadilat

Mektep müzesi dairesi

6	Müdür	1	70
---	-------	---	----